

Mr. Hamilton's Systems
12/11/1911

ISTANBUL UNIVERSITY

ISTANBUL DARÜLFÜNUN

Massendemonstration gegen den Gewaltfrieden am 19. Mai 1919
vor dem Reichstagsgebäude. (83)

Archiv
Berlin
1919

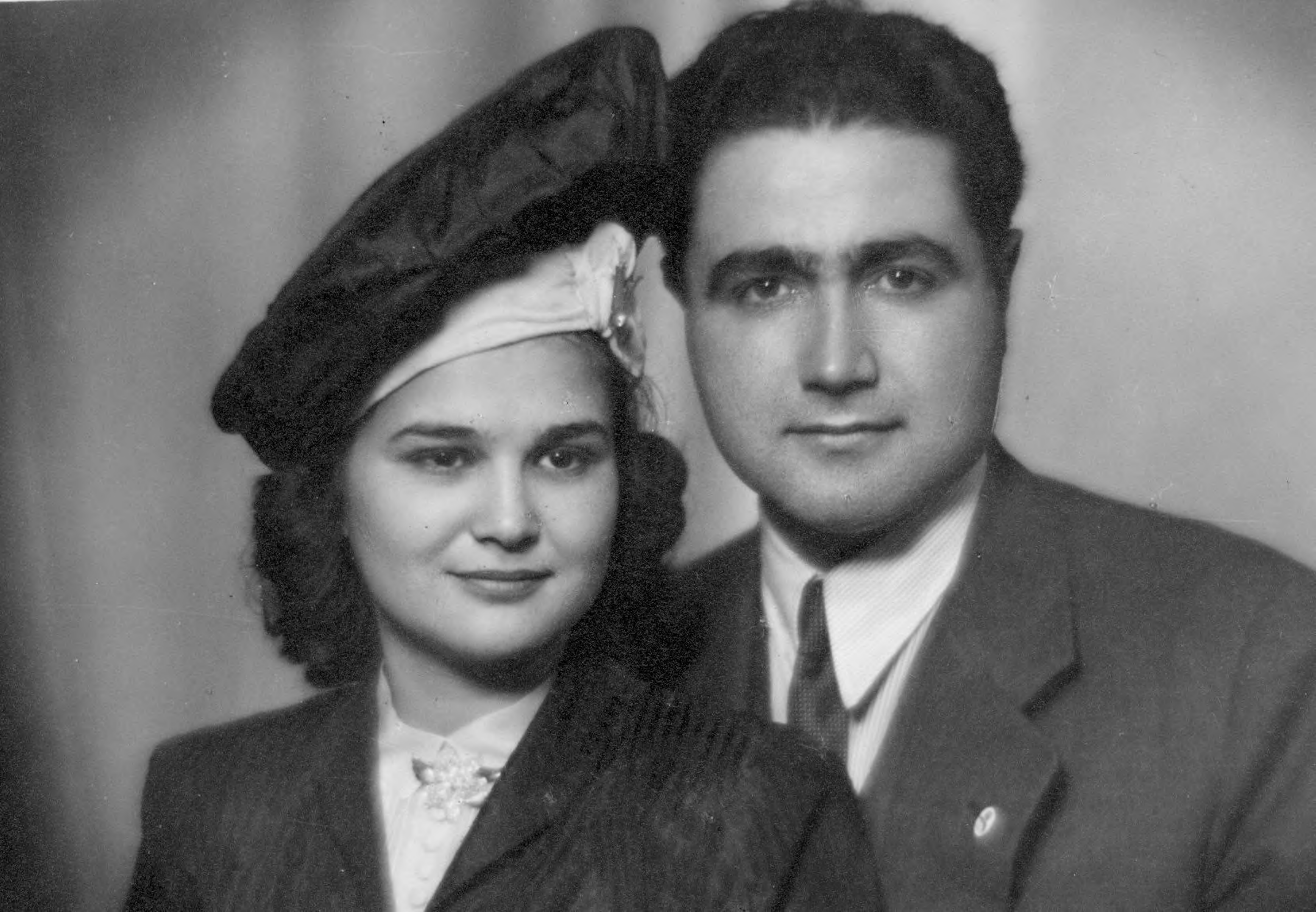

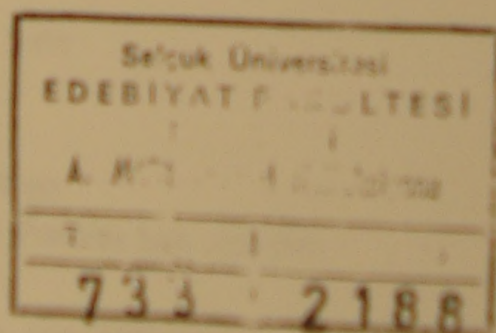

ROMAN AND EARLY
BYZANTINE
PORTRAIT
SCULPTURE
IN ASIA MINOR

by
JALE INAN
and
ELISABETH ROSENBAUM

PUBLISHED FOR
THE BRITISH ACADEMY
BY THE OXFORD UNIVERSITY PRESS
LONDON 1966

SIDE MÜZESİ
THE MUSEUM OF SIDE

TARİHİ
YOLCULUĞUN
BAŞLADI

KALPHER
İSKÜVİLERİ

TÜNEL 21.00
22.00

YILDIZ
KURUMU

KALPHER
İSKÜVİLERİ

WWW.ARGUNEY.COM

Zaferimiz Atina'yı gökertece

Yunanistan karıştı

Ateşin yitmesiyle Yunanistan'ın karıştığı bildirildi

Ecevit yerli ve yabancı gazetecilere
Girne'yi bırakmayacağımızı açıkladı

Biz de vortiz

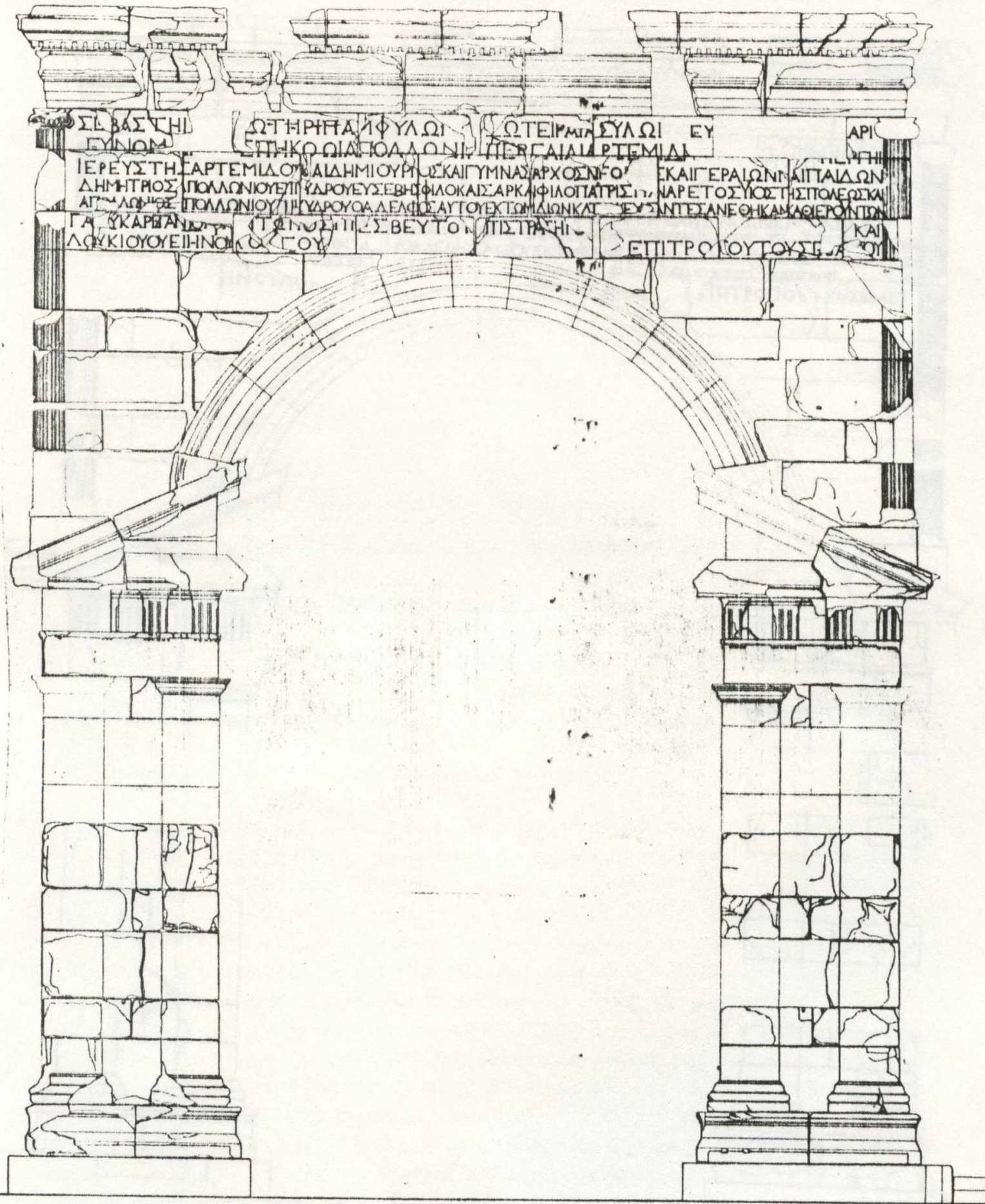
Yunanistan'ın karıştığı bildirildi. Yunanistan'ın karıştığı bildirildi. Yunanistan'ın karıştığı bildirildi.

ΣΕΒΑΣΤΗ
ΕΥΝΟΜ
ΩΤΗΡΗΡΑ ΙΦΥΛΩΙ
ΕΤΗΚΟ ΟΙΑ ΤΟΛΛΟΝΙ
ΩΤΕΙΡΜΙΑ ΣΥΛΩΙ ΕΥ
ΠΕΡΓΑΙΑΙ ΡΤΕΜΙΑΙ
ΑΡΙ
ΙΕΡΕΥΣ ΤΗ ΑΡΤΕΜΙΔΟΥΣ ΑΔΗΜΙΟΥΡΟΥΣ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΚΑΙ ΓΕΡΑΙΩΝ ΑΙΓΤΑΙΩΝ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΟΛΛΟΝΙΟΥ ΕΠΙΔΑΡΟΥ ΕΥΣΕΒΗ ΦΙΛΟΚΑΙΣΑΡΚΑ ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ ΙΤΥΝΑΡΕΤΟΣ ΥΙΟΣ ΤΗΣ ΠΟΛΕΟΣ ΚΑΙ
ΑΙΤΩΛΩΝ ΠΟΛΛΟΝΙΟΥ ΕΠΙΔΑΡΟΥ Ο ΑΔΕΛΦΟΣ ΑΥΤΟΥ ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΟΝΚΑΙ ΕΥΣΕΒΗΝ ΤΕ ΑΝΕΘΗΚΑΝ ΑΓΙΕΡΟΝ ΤΩΝ
ΓΑΥΚΑΡΩΝ
ΛΟΥΚΙΟΥ ΟΥΕΙΗΝΟΥ
ΤΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΒΕΥΤΟΝ ΠΙΣΤΡΑΧΙ
ΕΠΙ ΤΡΟΛΟΥΤΟΥΣ Ε
ΚΑΙ

BİR VATANIN SAHİBİ OLMANIN YOLU,
O TOPRAKLARDA YAŞANMIŞ
TARİHİ OLAYLARI BİLMEK,
DOĞMUŞ UYGARLIKLARI TANIMAK
VE SAHİP OLMaktan GEÇER.

MUSTAFA KEMAL
ATATÜRK

ANTALYA MÜZESİ

Jale İnan devler ülkesinde

Haber Merkezi - Kendisi topu topu altı karşı boyunda... "Gençliğimde boyum 1.51 santimdi... Şimdi belki çekmişimdir." diyor.

Önünde oturduğu "Hermes Heykeli"nin boyu ise on iki karşı geçiyor... 3.10 cm... Arkeoloji profesörü Jale İnan'ın "çekmeden" önceki boyunun tam iki katı... Dev bir heykel...

Az ileride bir başka dev var. Büyük İskender'in mermer heykeli de tam Hermes kadar... Brakin Anadolu'yu, hatta Yunanistan'da, Makedonya'da bile bu devliğe bir Büyük İskender heykeli bağüne kadar ne görülmüş ne de bulunmuş... Sağındaki "Dinlenen Herkül" heykelinin boyu ise, üstelik başsız olarak 2.67 santim...

Başı da bulunmuş olsaydı belki de bir başka dünya rekoru kırılabilirdi. Solundaki, ilerisindeki, gerisindeki, ortasındaki 20'yi aşkın dev mermer heykelden en ufağı dahi normal insan boyundan büyük.

Arkeoloji dünyasında belki de son çeyrek yüzyıldır böylesine dev heykeller topluluğunu bir yıl içinde bulan yok.

En küçüğü zırlı bir Roma imparatorunun, heykeli -başsız olarak- 1.80 cm... Ötekilerin çoğunluğu 2 metreyi, pek çoğu 2.5 ve dört-beş tanesi de üç metreyi geçiyor. Arkeoloji dünyasında, belki de son çeyrek yüzyıldır, böylesine "dev heykeller topluluğu"nu bir yıl içinde bulan, onaran ve kimliklerini saptayan başka bir arkeolog yok...

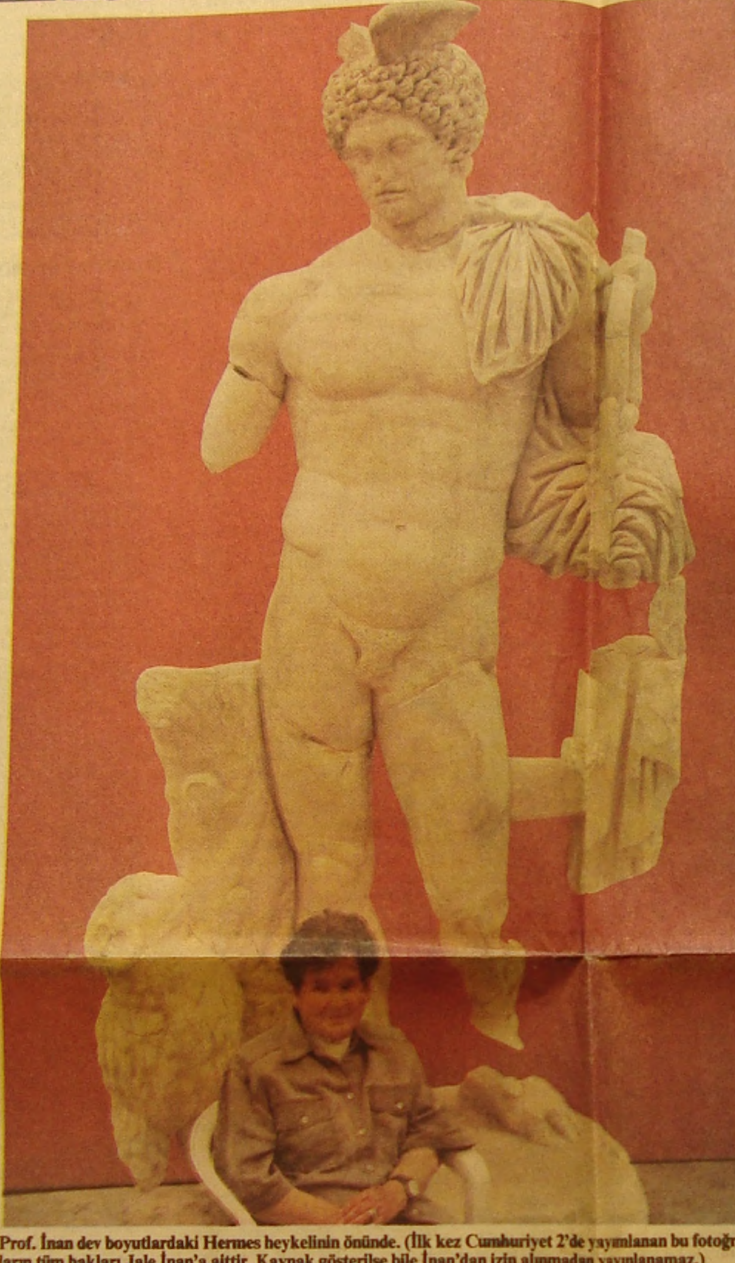
Bir bakıma arkeoloji dünyasının "küçük devi" Prof. İnan için, "Gülüver'in devler ülkesinin heykel atölyesinde buldu arkeolog" da denilebilir.

Bayan İnan 79 yaşında... Prof. İnan 50 yıldır, yani yarım yüzyıldır kazıyor.

Meslektaşlarına göre: "Ayrıca, öğretiyor, araştırıyor, onarıyor, yayımlıyor, konferans veriyor, müze kuruyor, eski eser kaçakçıları ile savaşıyor..."

Tabii bütün bunları Türk bürokrasisi ile yaptığı boşuşmadan zaman buldukça yapıyor. Yani zaman elverdikçe dev heykeller buluyor...

Prof. İnan emekli olduktan sonra öğrencisi ve yardımcısı olan bir bilim adamı doğal olarak koşturmuş oluyor. Genç bilim adamı, Perge antik tiyatrosunda 1988'de yaptığı bir mevsimlik kazı çalışmasından sonra, yabancı petrol şirketlerinin "burada umut yok" diyerek petrol kuyularını kapatmaları gibi kazısını kapatıyor. Prof. İnan'ın bu olaydan sonra tiyatrodaki kazı yapma istemi kabul görmüyor. Daha sonra bir yönetim değişikliği oluyor ve bir başka öğrencisi, Prof. Dr. Ergin Özgen, Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü'ne getirilince, yerinde bir davranışla, "hocasına gerekli kazı iznini" sağlıyor. Prof. İnan, genç arkeoloji ve mimari öğrencileri ve bir avuç işçi ile kollan sıvayıp "umut yok" diye kapatılan tiyatrodaki 14 metre yüksekliğindeki moloz çığınınu sabırla kazmaya başlıyor. Tehlike yaratmaması için de kazıyı eraslamaya yöntemi ile yürüten Prof.

Prof. İnan dev boyutlardaki Hermes heykelinin önünde. (İlk kez Cumhuriyet 2'de yayımlanan bu fotoğrafın tüm hakları Jale İnan'a aittir. Kaynak gösterilse bile İnan'dan izin alınmadan yayımlanamaz.)

İnan "orquestra" denilen yerde tabanın da altına iniyor.

Her kazma işinde, her kürek savrulduğunda Prof. İnan yeni bir dev mermer heykel, bir baş ya da daha önceki yıllarda çıkmış bir heykelin başını, kolunu, bacağına ya da öteki parçalarını buluyor. 1992 yılında iki dönemde yapılan tiyatro kazısında bulunan yüzlerce irili-ufaklı kırık mermer heykel parçalarından dolayı ortak birden "ayak-bacak fabrikası"na dönüşüyor. Böylece "küçük dev", yarım yüzyıllık meslek yaşamının ve görkemi ve arkeoloji dünyasının son çeyrek yüzyılın en önemli buluşlarını art arda gerçekleştiriyor. Eğer ünlü İngiliz yazar Jonathan Swift günümüzde yaşasaydı, yolu

Antalya'nın Aksu ilçesindeki Perge antik kentine düşseydi, bulunan heykelleri görsen, "Gülüver Devler Ülkesinde" adlı öyküsünün gerçekleşmesinden dolayı herhalde sonsuz mutlu olurdu.

Mülkiyeliler Birliği bu yıl Yaşar Kemal ve Prof. Dr. Ekrem Akurgal ile birlikte Anadolu'nun, tarih ve kültürüne katkıda bulunmasından dolayı Prof. Jale İnan'a da ödül verdi. Kültür Bakanlığı, Müsteşarı Prof. Dr. Emre Kongar, ödül törenindeki konuşmasında "küçük dev"e sahip çıktı. Bütçede ödenek olmadı için Antalya Valisi Salim Çözer ile ilişkiye geçildi. Antalya İl Özel İdaresi Prof. İnan'a maddi ve manevi desteği verdi. Ancak, yine de "geleneksel Türk

bürokrasisi"nin zamana karşı yarın karşılayabilecek mi? "küçük dev" bunları yapmayıp kazıyı kapatılabildi. Günlendir çalıştıkları için haklı olarak parasını isteyen işçilerle de uğraşmadı. Antika kaçakçıların kazı alanını yağmalamasına da aldırmayabildi. Prof. İnan, "Devlet gerçekten büyük destek veriyor. Bu destek bazan bürokrasiye takılıyor. N'olar bunları yazmayın. Bana söz verin" diyorsa da kendisine verdiği sözde duramıyor.

Perge tiyatrosu kazısında çıkan ilk heykel parçası 1985'te Hermes'e ait bir baş oluyor. Aynı yıl bir "Yunanlı komutan" a ait mermer parçalar bulunuyor. Kim olduğu belli değil. 1986'da

JALE İNAN

Türk arkeolojisinin büyük isimlerinden

T

ürk arkeolojisinin "Saygın Hanımefendisi" olarak tanınan Prof. Dr. Jale İnan 1 Şubat 1914'te İstanbul'da doğdu. Atatürk'ün tarihe ve arkeolojiye verdiği önem üzerine 1934'te yurt dışına arkeoloji öğrenmeye gönderilen İnan 1943 yılında Berlin'de doktorasını tamamladı.

Aynı üniversitede eğitim gören Prof. Dr. Ekrem Akurgal, meslekdaşı hakkında "Berlin'de çok sevilen ve sayılan başarılı bir öğrenci idi." diyor ve ekliyor: "Parçaları çeşitli müzelerle dağılmış heykelleri tamamlamakta gösterdiği başan uzmanlar arasında daima hayranlık uyandırmıştır."

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde Klasik Arkeoloji Kürsüsü'nün 1946 yılında kurulmasına ve aynı yıl başlayan Perge kazılarında Prof. Dr. Arif Müfit Mansel'in asistanı olarak önemli katkılarda bulundu. Prof. Mansel'in 1974'te ölümü üzerine geçen ve Perge ile Side'de çalışmalar kesintisiz sürdüren Prof. İnan, ayrıca Kremna, Seleukeia, Bubon antik kentlerinde kazılar yaptı. Prof. İnan, gerek kendisi ve gerek yabancı bilim adamları ile ortaklaşa yazdığı kitap ve makalelerle antik heykellere ilişkin iki yüzyıllık yanlış bilgileri düzeltti, pek çok bilimsel soruna da çözüm getirdi.

1983'te emekli oldu. 1991'de, Side'de "Apollon Tapınağı"nın kazı ve onarımını da tamamladı. 1992-93 Perge tiyatro kazıları ile meslek yaşamının doruğuna çıktı.

heykelin bazı parçaları daha bulunuyor. 1987'de yeni parçalar... Ancak, heykelin gizemi bir türlü çözümlenemiyor? Bu Yunanlı komutan kim? Roma kentinde bu Yunanlı komutanın ne işi var? Heykelin parçaları birleştiriliyor. Boy 2.60 santim... "Ama kim?" sorusuna hâlâ yanıt yok. Beklenen 1992'de gerçekleştiriyor. Bir mermer baş bu kimliği belirsiz heykelin boynuna cukkadık oturuyor. Heykelin kimlik kartına yazılacak ad artık hazırdır. Büyük İskender...

3.20 santim boyundaki bu heykel gelmiş geçmiş, bilinen Büyük İskender heykellerinin en büyüğüdür. Romalı imparatorlarının insan boyundan da yüksek heykelleri arasında bu kadar büyük bir İskender heykelinin ne işi var? Makedonyalı İskender her yeri yıkıp yakarken, Perge'yi kollamıştır. 500 yıl önce Perge'ye yaptığı bu iyiliğin anısına Romalılar'ın, İ.S. 2. yüzyılda tiyatroya bu heykeli diktikleri anlaşılır. Heykeller heykelleri, kabartmalar

Prof. İnan, genç arkeoloji ve mimari öğrencileriyle kolları sıvayıp umut yok diye kapatılan tiyatrodaki çalışmalarına başlıyor.

kabartmaların kovalar Perge kazılarında... Şu günlerde Ankara'da yapılmakta olan Uluslararası Arkeolojik Kazılar Sempozyumunda Prof. Jale İnan, Perge tiyatro heykellerini meslektaşlarına perçembe günü ilk kez anlatacak.

Antalya Müze Müdüresi Feyyaz Dördüncü, kendisine "Hocam yeter artık, müzede koyacak yer bulamıyoruz..." diye takılıyor. Gerçekten Prof. İnan'ın bulunduğu tüm heykel ve kabartmalara müzede koyacak yer bulunamıyor. Müzeye otopark yapımı için kamulaştırılan 10 dönümlük arazi üzerinde, Prof. İnan'ın bulunduğu heykeller ile kabartmaların sergilemek amacıyla 370 metre-karelik ek bir bina yapılması düşünüyor. Açıldığında "Prof. Dr. Jale İnan Salonu" adını taşıyacak olan bu ek bina için öngörülen 370 metre-karelik alanın yetmeyeceğine, yetkililerin bu kararın yeniden gözden geçirilmesi gerektiğine inanıyor. Çünkü bu kadarlık bir alanda heykellerin başları ve kabartmaların bir bölümü ancak sergilenbilir.

Kendilerini Prof. İnan'ın çalışmalarına adanmış bir avuç genç bilim adamı, sanatçı ve öğrenci arasından aklında Dr. Nese Atık, Hüseyin Sabri Alıncı, Nejat Öztaş, Adnan Sakar, Aziz Yener, Uğur Erdoğan, Sedat Öztöpes, İbrahim Ersoz, Mehmet Soner Hastürk, Ergo Kurt, Güler Ateş ve Arzu Öztürk'ün adları kalmış. Prof. İnan, Kültür Bakanlığı'nın, Antalya Valiliği'nden, bir avuç bilim erdasi ile çalışkan işçilerinden, "Ölüler olmazdır bunlar bulunamazlar" diye övgüyle söz ediyor. "Küçük dev" geleceğe yol için Perge'de yeni çalışma planları, yeni kitap ve makale hazırlıkları ile 80 yaşına girmeye hazırlıyor.

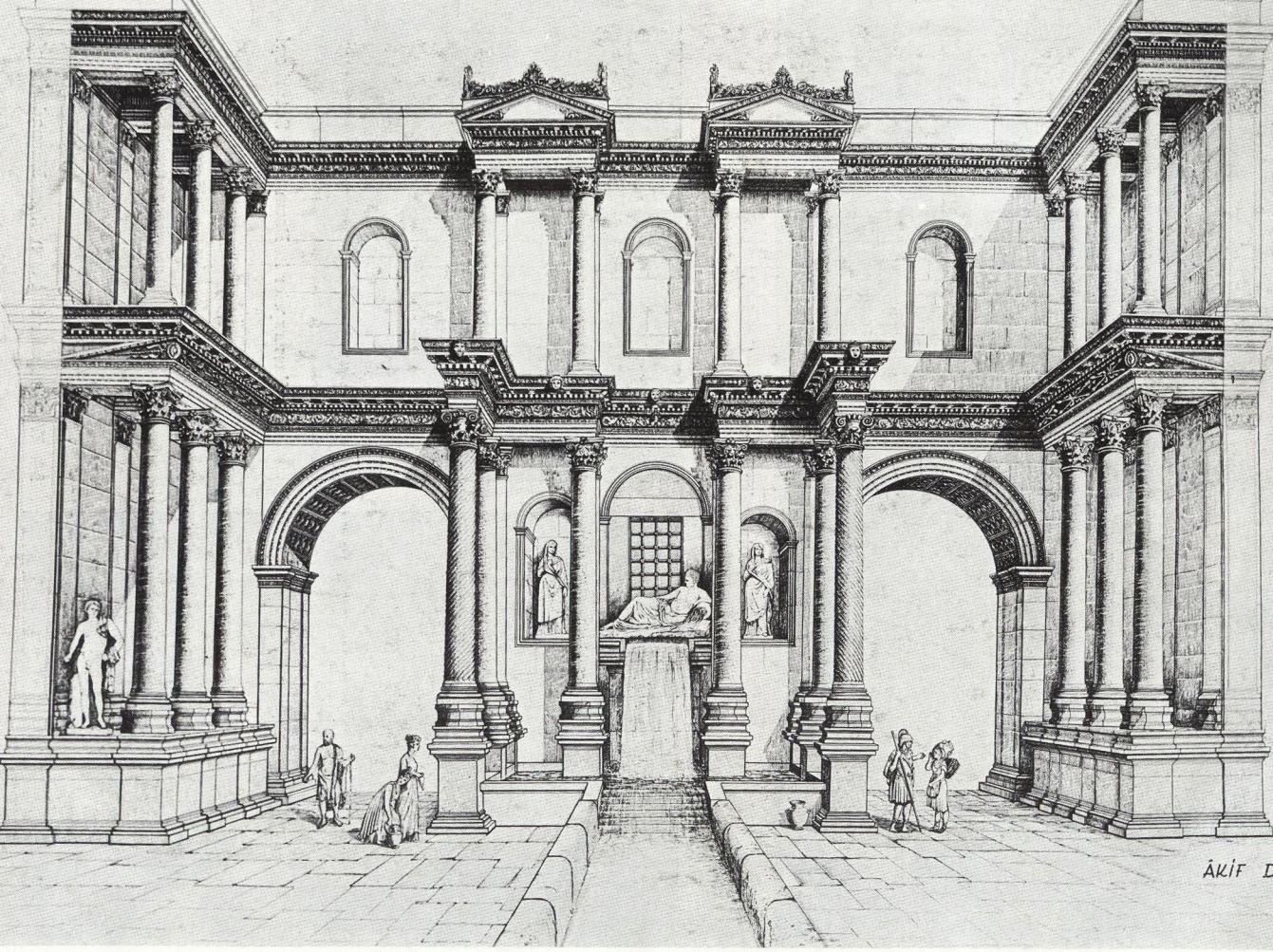

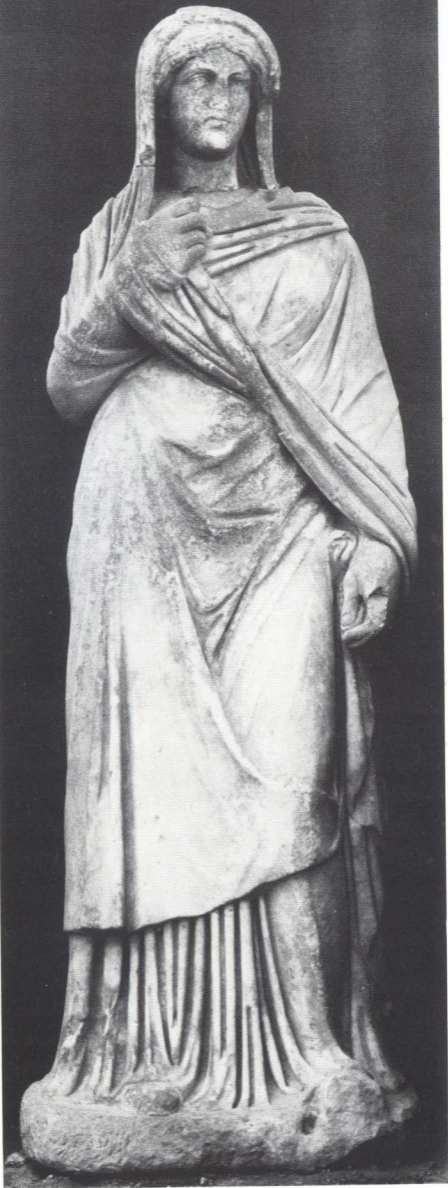
0 1 2 3 4 5 10m

RESTITÜSYON: A. ÖZTÜRK O. YILMAZ

ÇİZİM: K. BAŞAK

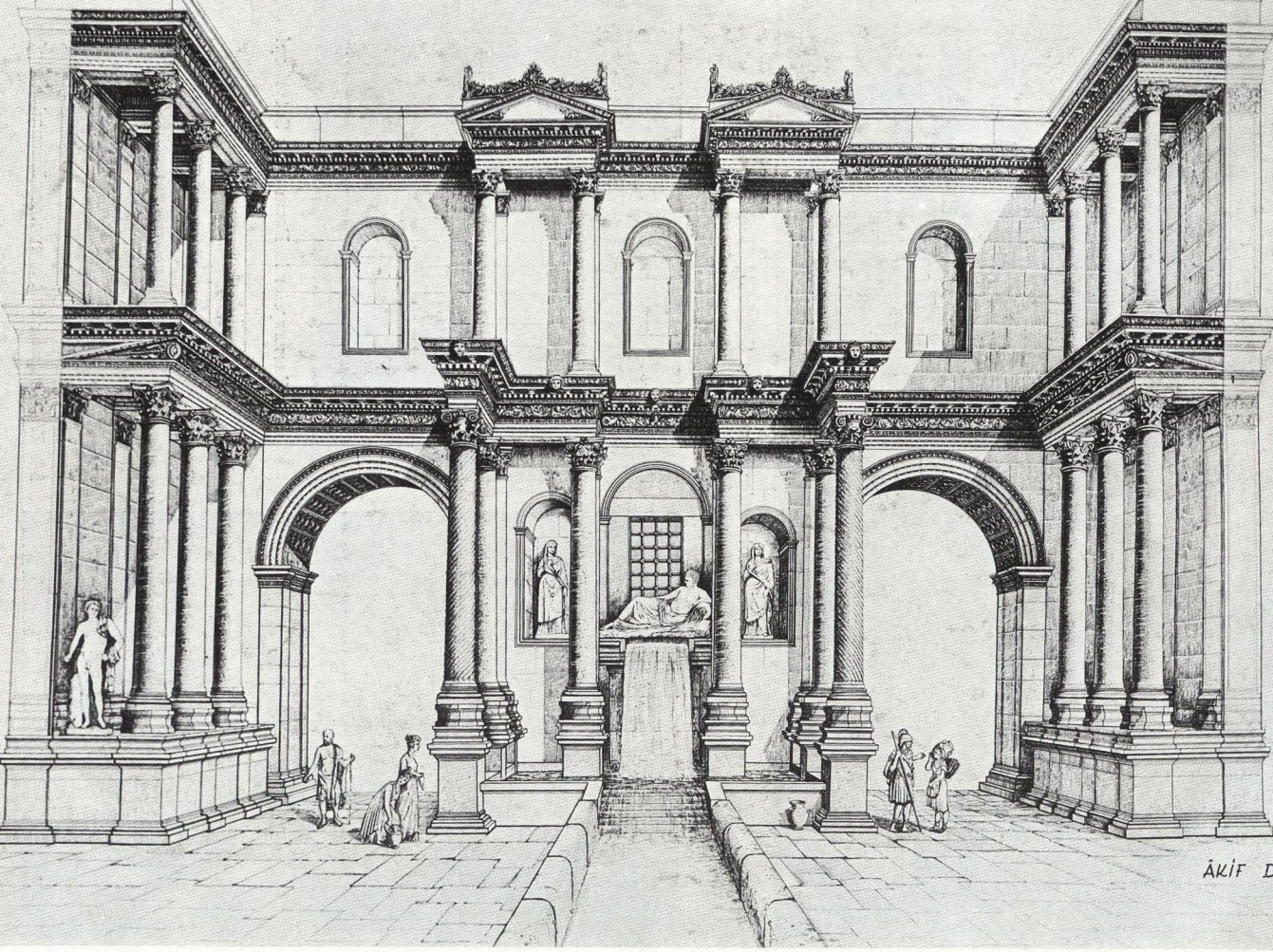

4. Nr. 226. Hadrianisch

1. Nr. 227. Hadrianisch

AKIF D.

0 1 2 3 4 5 10m

RESTITÜSYON: A. ÖZTÜRK O. YILMAZ

ÇİZİM: K. BAŞAK

0 1 2 3 4 5 10m

RESTITÜSYON: A. ÖZTÜRK O. YILMAZ

ÇİZİM: K. BAŞAK